

ÎNCHEIERE

19 iulie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Vladislav Stanislavov, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Ungurean împotriva lui Vladislav Stanislavov, intervenient accesoriu Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, cu privire la stabilirea paternității, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, permiterea perfectării actelor copilului minor fără acordul tatălui și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2022,

c o n s t a t ă:

La 05 aprilie 2017, Natalia Ungurean a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vladislav Stanislavov, intervenient accesoriu IP „Agenția Servicii Publice”, prin care a solicitat stabilirea paternității pârâtului în privința minore xxxxx, a.n. xxxxx, încasarea de la Vladislav Stanislavov în folosul Nataliei Ungurean a pensiei pentru întreținerea copilului minor în mărime de 866 lei începând cu datat de 5 aprilie 2017 și până la atingerea majoratului de către copil, permiterea perfectării pașaportului copilului minor fără acordul tatălui și compensarea cheltuielilor de judecată. (vol. I, f.d.4-8)

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că în perioada 2010-2015, s-a aflat în relații personale-intime cu pârâtul Vladislav Stanislavov. Drept urmare a relației amoroase, în afara căsătoriei, la 21 august 2013, s-a născut fiica xxxxx, care se află la întreținerea și educația reclamantei.

A menționat că pârâtul nu recunoaște că este tatăl copilului, însă relațiile dintre pârât, reclamantă și copilul minor se confirmă prin imaginile foto comune. Susține că, în contextul refuzului pârâtului de a recunoaște paternitatea asupra copilului, la 18 februarie 2015, OCS Chișinău a eliberat certificatul de naștere seria NAM nr.2065672, unde nu este trecut numele tatălui, ultimul refuzând să depună cerere în mod benevol.

Reclamanta a invocat că în conformitate cu art. 7 din Convenția Internațională cu privire la Drepturile Copilului, copilul are dreptul de a-și cunoaște părinții și de a fi crescut de aceștia.

Totodată, potrivit prevederilor art. 48 din Codul familiei, dacă copilul este născut din părinți necăsătoriți între ei și în lipsa declarației comune a părinților sau a tatălui copilului, paternitatea se stabilește de către instanța judecătorească în baza declarației unuia dintre părinți, a tutorelui (curatorului) copilului sau a copilului însuși la atingerea majoratului.

A reținut că normele de drept național și internațional stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Or, oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Reieșind din prevederile art. 74 alin. (1) și alin. (4) art. 76 alin. (1) și alin. (2) din Codul familiei și ținând cont de starea materială cunoscută a pârâtului care nu are un loc permanent de muncă și nu are venituri regulate precum și de minimul de existență în țară, care pentru copiii de la 1 la 7 ani pentru anul 2016 a constituit 1732,6 lei. La caz, consideră că, cuantumul pensiei pentru întreținerea copilului minor xxxxx urmează a fi stabilit într-o sumă bănească fixă în mărime de 866 lei, aceasta fiind rezonabilă pentru întreținerea copilului minor și constituie 1/2 din valoarea minimului de existență calculat de către Biroul Național de Statistică pe anul 2016.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 22 ianuarie 2018, s-a admis parțial acțiunea (vol. I, f.d.81-82, 86-93).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2018, s-a admis apelul declarat de Vladislav Stanislavov, s-a casat hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 22 ianuarie 2018 și s-a remis cauza spre rejudecare în prima instanță. (vol. I, f.d.151-163)

La rejudecare, reprezentantul reclamantei, avocat Andrei Iosip, a depus cerere de concretizare a cerinței privind încasarea pensiei de întreținere, solicitând încasarea de la pârât a pensiei pentru întreținerea copilului minor în mărime de 2 000 lei lunar, de la data depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea majoratului copilului.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 4 noiembrie 2021, s-a admis cererea concretizată de chemare în judecată depusă de Natalia Ungurean împotriva lui Vladislav Stanislavov, intervenient accesoriu IP „Agenția Servicii Publice”, privind stabilirea paternității, încasarea pensiei de întreținere și permiterea perfectării actelor copilului minor fără acordul tatălui, compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a stabilit paternitatea lui Vladislav Stanislavov, în raport cu xxxxx, născută la xxxxxx, în municipiul Chișinău, de către mama Natalia Ungurean.

S-a încasat din contul lui Vladislav Stanislavov, în beneficiul Nataliei Ungurean, pensia de întreținere pentru copilul minor xxxxx, născută la xxxxx, în mărime de 2 000 lei, lunar, de la data depunerii cererii de chemare în judecată – 5 aprilie 2017 și până la atingerea majoratului copilului.

S-a permis Nataliei Ungurean, să perfecteze toate actele necesare pentru copilul minor xxxxx, născută la xxxxx, în lipsa acordului tatălui Vladislav Stanislavov.

La 29 noiembrie 2022, Vladislav Stanislavov a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 4 noiembrie 2021, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2022, s-a respins apelul declarat de Vladislav Stanislavov și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 4 noiembrie 2021.

În motivarea deciziei emise, ținând cont de circumstanțele de fapt și potrivit constatărilor din cadrul examinării cauzei, în special datorită faptului că argumentele și probatoriul reclamantei Natalia Ungurean, contrar prevederilor art. 118 din Codul de procedură civilă, nu au fost combătute de Vladislav Stanislavov prin oferirea mostrelor ADN sau a altor probe, Colegiul instanței de apel a remarcat că, prima instanță just a conchis că sunt suficiente dovezi și argumente pentru a recunoaște paternitatea lui Stanislavov Vladislav, în privința copilului minor, xxxxx.

În special, instanța de apel a reținut ca fiind justă poziția primei instanțe care a conchis că, Vladislav Stanislavov manifestă rea-credința în raport cu obligația dovedirii propriilor afirmații. Or, pârâtul neagă paternitatea și declarând că este de acord cu efectuarea expertizei ADN pentru a demonstra că nu este tatăl copilului, de fiecare dată, atât în prima instanță cât și în instanța de apel, acesta nu s-a prezentat în ziua stabilită pentru efectuarea expertizei ADN, sau refuza prelevarea probelor, nefiind astfel posibilă efectuarea expertizei genetice.

Colegiul a reiterat că apelantul Vladislav Stanislavov a beneficiat de o procedură contradictorie, acesta a putut să prezinte, în diverse etape ale acesteia, argumentele pe care le considera pertinente și probe care ar combate paternitatea sa, însă nu și-a realizat acest drept.

Totodată, Colegiul a menționat că ducerea unui trai comun și a unei gospodării comune nu sunt esențiale pentru conceperea și nașterea unui copil. La fel, lipsa întreținerii din partea pretinsului tată și neparticiparea acestuia la educarea copilului nu constituie impedimente pentru stabilirea paternității.

Privitor la cerința înaintată de către reclamanta Natalia Ungurean, privind încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor în sumă bănească fixă în cuantum de 2 000 MDL/lunar din momentul înaintării cererii de chemare în judecată până la atingerea majoratului copilului, Colegiul a considerat că prima instanță just a admis și acest capăt de acțiune. Or, potrivit art. 74 alin. (1)-(3) Codul familiei, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă. Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale.

Reieșind din faptul că pârâtul are venituri neregulate instanța de fond corect și întemeiat a dispus încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în sumă bănească fixă în mărime de 2000 lei lunar, acest cuantum fiind unul rezonabil.

Faptul că apelantul Vladislav Stanislavov mai are la întreținere doi copii minori, născuți din căsătoria cu Ludmila Stanislavova nu scutește părintele de obligația de întreținere a copilului născut în afara căsătoriei și nu justifică acordarea pensiei de întreținere într-un cuantum diminuat.

Cu referire la capătul de cerere de a permite Nataliei Ungurean, să perfecteze toate actele necesare pentru copilul minor xxxxx, în lipsa acordului tatălui, Colegiul a remarcat că prima instanță just a admis și această pretenție.

La 27 martie 2023, Vladislav Stanislavov a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei decizii noi prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului, reiterând circumstanțele de fapt invocate în instanța de apel, recurentul a indicat încălcarea esențială a normelor de drept material prin interpretarea eronată și a normelor de drept procedural ce constau în examinarea cauzei în ordine de apel în lipsa apelantului, care se afla în imposibilitate de a se prezenta la ședință din motive obiective.

Totodată, a invocat că examinarea cauzei în instanța de apel a fost neobiectivă și nu sub toate aspectele, iar apelul a fost respins pentru motive neîntemeiate.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, copia deciziei integrale a fost expediată recurentului, prin intermediul poștei terestre (vol. II, f.d.182), la 22 februarie 2023, iar cererea de recurs a fost depusă la 17 martie 2023, în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Curtea Supremă de Justiție a expediat pentru cunoștință intimaților copia cererii de recurs, informându-i despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

La 7 iunie 2023, IP „Agenția Servicii Publice” a depus referință, prin care a indicat că lasă la discreția instanței emiterea unei hotărâri conforme.

În rest, până la data examinării admisibilității recursului referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs depusă nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele acestora sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vladislav Stanislavov nu se încadrează în

temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Vladislav Stanislavov.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc